Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 201. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 23-го ЖОВТНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 23, 1981 No. 201. VOL. LXXXVIII.

ВІДБУЛАСЯ ПЕРША УКРАЇНСЬКО—РОСІЙСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Гамилтон, Онт. (я.п.).— У четвер і п'ятницю, 8-9-го жовтня ц.р., відбулася тут у МекМастер університеті наукова конфенренція, присвячена темі „Україна й Росія в історичній зустрічі".

Підготовкою конференції зайнялися два комітети — організаційний комітет, у склад якого входили професори: Ґлєб Жекулін (Торонтонський університет), Петро Потічний (МекМастерський університет), Ярослав Пеленський (Айова університет), Павло Маґочі (Торонтонський університет), та дорадчий комітет, у складі якого були професори: Ґлєб Жекулін, Ніколас В. Рязановський (Каліфорнійський університет, Берклі), Марк Раєфф (Колюмбійський університет), Петро Потічний, Ярослав Пеленський, Ярослав Білінський (Делавер університет).

В організації конференції брали участь міждепартаментальний комітет у справах комунізму та Східньої Европи МекМастерського університету і Центр для російських та східньоевропейських студій Торонтського університету. Фінансовими спонзорами конференції були слідуючі інституції: Фундація фірми „Фольксваґен", Торонтонський університет, Канадська Дослідча Рада суспільних та гуманітарних наук, МекМастерський університет, Катедра Українських Студій при Торонтонському університеті.

Конференція складалася з вісьмох сесій. В ній взяло участь 33 учасники, науковці з ЗСА, Канади й Німеччини, а також біля 80 гостей-слухачів. Конференцію відкрив президент МекМастерського університету д-р А. А.Лі.

Перша сесія конференції була присвячена тематиці середньовічної та ранньоновітньої історії. Предсідником цієї сесії був проф. М. Раєфф. Доповіді виголосили: проф. Я.Пеленський, „Проблема 'київської спадщини' в російсько-українських взаєминах: початки й ранні наслідки"; проф. Едвард Л.Кінан (Гарвард)

(Продовження на стор. 4-ій)

Окружний Комітет УНС у Чикаґо відбув організаційні наради

Чикаґо, Ілл. — В суботу, 26-го вересня ц.р., тут у приміщенні Дому УНСоюзу відбулися організаційні наради Округи УНС. У нарадах взяли участь понад 20 осіб, представників 12-ох відділів та члени Головного Уряду УНС заступник головного предсідника УНС д-р Мирон Куропась, головний організатор Василь Оріховський, головна радна Олена Олек, головний радний інж. Анатолій Дорошенко й колишній заступник головного предсідника УНС, а тепер почесний член інж. Степан Куропась.

Збори відкрив голова Округи Михайло Ольшанський, привітав присутніх, а тоді попросив до слова головного організатора В. Оріховського. Головний організатор, вітаючи присутніх від Головного Екзекутивного Комітету, склав рівночасно подяку і признання всім тим, які помимо поганої погоди прибули на це засідання.

У своєму слові про загальний стан УНСоюзу В. Оріховський найбільше уваги присвятив його організаційним справам. Перевіряючи членські здобутки Округи за вісім місяців цього року, він зложив признання всім секретарям та організаторам, що помимо всяких труднощів зуміли здобути 111 нових членів. До тих секретарів і організаторів належать: секретар 379-го Відділу Василь Семків, який пішов слідами свого покійного батька Михайла, віддано працює для УНСоюзу, здобуваючи кожного місяця декількох членів — дотепер вже приєднав 19 членів. Семкові належиться щира подяка і ґратуляції за добре виконану працю для Союзу.

Другим, успішним секретарем є голова Округи Михайло Ольшанський, який

(Продовження на стор. 3-ій)

У Ню Йорку приготовляють загальноукраїнську маніфестацію

Ню Йорк, Н. Й. — Громадський комітет інформує, що тут у суботу, 7-го листопада ц.р., о год. 2-ій по полудні відбудеться всеукраїнська маніфестація, яка проходитиме під гаслом „За деколонізацію комуно-московської імперії та відновлення Української Самостійної Суверенної Держави, встановленої Четвертим Універсалом УНР в 1918 році і Актом 30-го червня 1941 року".

Протестна маніфестація, у якій візьмуть участь українські громади східніх стейтів ЗСА, відбуватиметься під час засідання Генеральної Асамблеї ОН. Маніфестацію попередить 24-годинна голодівка під Об'єднаними Націями.

Учасники маніфестації збиратимуться на 42-ій вулиці між першою і другою авеню, де будуть промовляти видатні американські і українські діячі, сенатори і конґресмени. Перед і під час маніфестації буде також автокавалькада. Власники авт, удекорованих плякатами і прапорами, збиратимуться о год. 11-ій перед полуднем між 34 і 38 вулицями на першій авеню.

Після закінчення ділової частини під ОН, всі учасники організованими колонами перейдуть під будинок совєтської місії до ОН на 67-ій вулиці на Лексинґтон авеню де якраз тоді у цій місії збиратимуться совєтські представники і ними запрошені гості на святкування так званої жовтневої революції.

Громадський комітет просить організації молоді прийти на маніфестацію в одностроях з організаційними прапорами і транспарантами, а також в національних строях.

ВЕЧІР СЛОВ'ЯНСЬКОЇ МУЗИКИ І ТАНЦЮ

Ню Йорк, Н. Й. — Тут, у Колюмбійському університеті, в залі Френк Алтшул, о 7-ій годині вечора, в п'ятницю, 23-го жовтня, відзначаючи Тиждень Слов'янської Культури, відбудеться мистецька програма під керівництвом Михайла Найдана. В програмі виступають болгари, поляки, росіяни й українці. Українську музичну культуру репрезентуватиме Василь Найдан, баситон, який проспіває кілька українських народних пісень, та Ансамбль Бандуристів, що існує при Школі Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку, адміністратором якої є Микола Чорний. Імпрезу спонзорує Інститут Східньо-Центральної Европи, департамент етно-музикології, департамент слов'янських мов Колюмбійського університету і Слов'янсько-Американська Культурна Асоціяція.

ПЛАСТУНИ СВІТУ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО ЮВІЛЕЙНОЇ ЗУСТРІЧІ

Ню Йорк, Н. Й. (М.К.К.). — В суботу, 26-го вересня ц.р., тут у Пластовій домівці відбулися сходини представників пластових уладів сеніорату (УПС) і старшого пластунства (УСП) для підготовки Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі (ЮМПЗ), яка відбудеться в днях від 14-го до 22-го серпня 1982 року на пластовій оселі „Вовча Тропа" в Іст Четем, Н. Й.

Сходини скликала голова Крайової Пластової Старшини ЗСА пл. сен. Євстахія Гойдиш для кращої співпраці та розподілу поодиноких зайнять між куренями.

Міжкрайові зустрічі відбуваються щоп'ять років. На ці зустрічі з'їжджаються пластуни з усіх сторін світу: ЗСА, Канади, Австралії, Великої Британії, Німеччини, Арґентини та інших країн. В 1982 році святкуємо 70-річчя Пласту, і тому ця зустріч для всіх пластунів є ювілейною. Головна Пластова Булава визначила клич „70-ліття пластової дружби і братерськість", а клич, під котрим буде розроблена праця — „Минулого не можна відібрати, а є ще і майбутнє", — це слова М. Руденка.

Крайова Пластова Старшина покликала на голову і затвердила організаційну комісію ЮМПЗ—82:

Голова—пл. сен. Андрій Ластовецький; 1-ий заступник — пл. сен. Любомир Лозинський; 2-ий заступник — пл. сен. Олександер Черник; 3-ій заступник і голова програмової комісії — пл. сен. Христя Навроцька, секретарі — ст. пл. Оксана Сидоряк і пл. сен. Володимир Корнага; комендант юнаків — пл. сен. Петро Содоль; комендантка юначок — ст. пл. Марія Мотиль; відповідальна за програму новацтва — пл. сен. Ірина Богачевська.

Під час сходин обговорено плян праці та конечність всіх куренів УПС і УСП допомогти перевести ЮМПЗ під кличем дружби та братерства. З присутніх 31 особа репрезентувала різні курені УСП і УПС; з того було 16 осіб з УСП, а 15 осіб з УПС. Вони зголошувалися на такі ділянки праці: служба безпеки, служба порядку, спортові змагання, комунікація, реєстрація, підготовка газетки, мистецькі виступи, теренові гри, склад проводу таборів юнаків і юначок, прогулянки, ватри, преса і інформації, фотографічна колеґія тощо. Учасники сходин подавали завваги та обговорювали потребу опрацювання усіх плянів поодиноких діловодств. Ці сходини витворили міцніший зв'язок між тими куренями, які готові співпрацювати.

Плянують відзначити 60-річчя УВУ в Канаді

Вінніпеґ, Ман. (ФУВУ): — За старанням Фундації Українського Вільного Університету в Канаді і під патронатом митрополитів Українських Церков Президії Комітету Українців Канади та наукових інституцій, а саме: Української Вільної Академії Наук (УВАН) та Наукового Товариства Шевченка (НТШ) у листопаді відбудуться в Канаді святкові відзначення 60-річчя існування і праці Українського Вільного Університету.

У всіх більших осередках з цієї нагоди вже плянуються наукові сесії, академії та святкові обіди. На це 60-річчя УВУ загостить з Европи ректор Українського Вільного Університету д-р Володимир Янів. Він прибуде до Канади 14-го листопада і в днях до 3-го грудня відвідає Ванкувер, Едмонтон, Саскатун, Ріджайна, Вінніпеґ, Торонто, Монтреаль. Відзначування 60-річчя УВУ не обмежиться тільки до названих місцевостей. Ці святкування повинні відбутися в усіх українських осередках.

Складається так, що 60-річчя УВУ впадає зі святкуваннями українців Канади з нагоди їхнього 90-річного поселення в цій країні. Українці Канади завжди змагали до повноцінної спільноти та давали доказ великого зрозуміння науки в житті народу. В пов'язаності цих двох великих дат є нагода застанов і студій майбутнього життя і росту спільноти.

Шістдесят років існування однієї з нечисленних високих шкіл на поселеннях — Українського Вільного Університету є доказом живучости цієї науково-педагогічної установи, що безперервно й успішно працює поза межами рідного краю, несучи вільну науку, не накинену чужим режимом на батьківщині.

Адреса для інформації, кореспонденції і пожертв:
Canadian Foundation of the Ukrainian Free University,
456 Main St.
Winnipeg, Man., R31B 1B6

Культурний Осередок в Лос Анджелесі призначив стипендії

Лос Анджелес, Каліф. (В.Р.) — Цього року Український Культурний Осередок признав 19 стипендій на загальну суму 10,600 дол. українським студентам, які студіюють на американських університетах в 1981-82 академічному році.

Стипендії признано таким студентам: В. Бакун, Г. Гамптон, Й. Гандзи, В. Загородний, Е. Запорожець, Л. Івашків, О. Корінь, І. Кузич, А. Лебедь, К. Лопушок, В. Лоза, Л. Луцюк, І. Микитин, В. Остапчук, Ю. Овечко, В. Павляк, Р. Пиндус, Л. Ткачук, Т. Чайковський.

Студенти, які отримали стипендію можуть її відновляти, залежно від успіхів в навчанні та одобрення добродієм-жертводавцем.

Критеріями для призначення стипендії є фінансова потреба студента і його родини, українське походження, потверджене церкою або українською організацією.

Аплікації на 1982-83 рік можна одержати від УКО, пишучи на адресу: The Post Graduate Scholarship Committee, Ukrainian Culture Center, 4315 Melrose Ave., Los Angeles, Calif. 90029.

Аплікація і всі потрібні документи мусять бути надіслані не пізніше 30-го квітня 1982 року. Студент буде повідомлений про стипендію під кінець травня.

КОНЦЕРТ „ПРОМЕТЕЯ" У КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, Огайо. — В неділю, 1-го листопада ц.р., о год. 4-ій по полудні, в залі Свято-Покровського Осередку при 6810 Бродвю ровд в Пармі, відбудеться концерт українського чоловічого хору „Прометей" з Філядельфії під дириґентурою Михайла Длябоги і з акомпаньяментом Ірени Пелех. Концерт, присвячений Листопадовому Чинові, влаштовують Злучені Українські організації — Відділ УККА у Клівленді. Святочне слово виголосить мґр Іван Микита; буде також апель молодечих і комбатантських організацій.

Президент Мубарак поширює обвинувачення

Каїр, Єгипет. — В інтерв'ю переданому американським газетам президент Єгипту Госні Мубарак виявив цілий ряд аспектів, зв'язаних з вбивством президента Єгипту Анвара ель-Садата.

Мубарак потвердив, що в Єгипті здавна існують групи ісламських фанатиків. Більше як рік тому служба безпеки Єгипту передала державним чинникам звіти й документи про пожвавлення діяльности тих груп. Про їхню діяльність вже раніше були інформації від служби безпеки, але останні дані були такі, що вже далі не можна було відкладати протиакції. Президент Садат видав рішення і почалися арешти. Арештовувано тільки таких фанатиків, які були членами, або співпрацювали з групами, які вже перед тим виявили свої терористичні тенденції. До них належав ляйтенант Халед Агмед Шавкі Істанбулі, керівник нападу й вбивства президента Садата. Він був пов'язаний з арештованим опісля Зумром, також колишнім старшиною єгипетської армії, який зорганізував бойову групу й викликав криваві заворушення в Асюті. Отримані дотепер дані вказують на те, що вбивники президента мали в пляні вбити й інших членів уряду в часі нападу 6-го жовтня під час військової паради. Всі напасники були членами, або тісно співпрацювали з терористичною організацією ісламських фанатиків Такфір Вагіґра. Керівники організації мали ширші пляни, в яких вбивство президента Садата та заплянувані вбивства інших керівних державних мужів та масова збройна акція в Асюті були тільки частинами. Ті інші акції не вдалися.

До інформацій президента Мубарака міністер оборони Єгипту Абдель Галім Абу Ґазаля додав в інтерв'ю газеті „Майо", яка є офіціозом привладної в Єгипті Національної демократичної партії, що дотепер усунено з війська 134 особи та деяких з них арештовано. Всі вони виявили свої склонності чи пов'язання з колами ісламських фанатиків.

В Греції соціялістичний уряд перебрав владу

Атени, Греція. — Президент Константин Караманліс передав у вівторок, 20-го жовтня, мандат лідерові соціялістичної партії Андреасові Папандреу мандат створити уряд. Цей останній зразу представив листу своїх міністрів, на якій переважають соціялісти поміркованого напрямку.

Зміна уряду в Греції є зміною цілої системи. Грецькі засоби масової інформації й міжнародні коментатори однозгідні в тому, що політика нового уряду буде більш динамічною, рішучою й смілою, як була політика демократичних центристських угрупувань. Папандреу заповів великі зміни всередині країни та в її закордонній політиці. Він заповів вихід Греції з НАТО, але опісля злагіднив це, уточнюючи, що йдеться про вихід „з мілітарного крила НАТО, як це зробила Франція". Він заявив, що Греція повинна покинути Европейський спільний ринок, але відтак пояснив — „наскільки цього вимагатиме інтерес грецького народу". Він також вимагав усунення американських баз з Греції, але тепер говорить про „переходовий період, в якому одначе грецькі інтереси домінуватимуть в справі тих баз". Бази ці, як відомо, служили й служать інтересам грецького народу і його обороні.

Одначе найбільше стурбовані кола приватних підприємців. Папандреу заповів соціялізацію різних ділянок народного господарства. В грецькій пресі натякають, що він у тому також взоруватиметься на французькому прикладі президента Франсуа Міттерана. А коли так, то тоді та націоналізація піде досить далеко. Асоціяція грецьких промисловців видала „відкритого листа до прем'єра Папандреу", у якому закликає його уникати „господарських експериментів" і затримати й на далі здорову широку базу приватної ініціятиви й приватного промислу. Асоціяція грецьких промисловців перестерігає перед ослабленням у тому критичному часі індивідуальної ініціятиви, яка тепер більше потрібна, як будь-коли перед тим.

У світі

У ЄГИПТІ, ВЕЛИКА ЧАСТИНА ЗАДНЬОГО лівого боку з кам'яної фігури сфінкса відлетіла в наслідок ерозії. Відірвалося 120 каменів і частина зміцнюючого матеріялу, що їх вложили давні римляни в часі направи сфінкса. Єгипетський сфінкс біля Ґізи належить до найбільших пам'яток старовини і дотепер є нерозгаданою дефінітивно загадкою. Різні вчені й єгиптологи пояснюють у всілякий спосіб, що він собою представляє. Побудований він стародавніми єгиптянами понад 5,000 років тому й представляє тіло лежачого лева з людською головою. Хто і чому його побудував — це невияснена таємниця, принаймні досі.

ІРАНСЬКИЙ УРЯД ЗАПЕРЕЧУЄ, ЩО ЕКЗЕКУЦІЇ в Ірані нищать велике число зовсім невинних людей. Як подало теґранське радіо, в останньому дні покарано смертю 25 людей у самому Теґрані. Всім їм закинено, але не доказано, участи в лівих організаціях. Інших 10 покарано в різних містах над Каспійським морем. Скільки знищено в середині країни, ніхто навіть не в силі обрахувати. Одночасно з тим влада ісламських фанатиків заперечує, що рухи спротиву проти ісламської влади мають масовий характер. Головний прокуратор Гоятолісля́м Гуссей Муссаві подав ді публічного відома, що дотепер терористи різних напрямків вбили понад 300 керівних діячів ісламського режиму. Він також заявив, що Іран не погодиться в ніякому разі на приїзд делеґації Міжнародної Амнестії, яка плянувала перевести контролю й обслід тюрем, методи переслухань тощо.

КОДЕКС КАНОНІЧНОГО ПРАВА РИМСЬКОЇ Католицької Церкви був скодифікований вперше 1917 року. З огляду на великі зміни, які заіснували після проголошення цього кодексу й витворення зовсім нових духових і суспільно-політичних умов і потреб, Ватикан доручив назначеній у 1963 році з цією метою Понтифікальній комісії приготувати новий кодекс канонічного права. Комісія подала до відома, що кодекс готовий.

ВНУТРІШНЄ ПОЛОЖЕННЯ У Південноафриканській республіці постійно загострюється. Політика апартаїду, яка відштовхнула чорну більшість населення, та економічні нестатки є найбільшою причиною зросту незадоволення серед чорної частини населення, швидко зростаючих випадків саботажів, збройних сутичок і диверсій. Міністер оборони Маґнус Малян подав, що в цьому році випадки саботажів і подібні збільшилися втроє. Так само значно піднеслося число вбитих. Він не подав ніяких офіційних цифрових даних, але приватна дослідча фірма ствердила, що протягом двох останніх років 70 людей згинуло у збройних сутичках або в наслідок їх.

ТУРЕЦЬКА ВІЙСЬКОВА ХУНТА, ЯКА ТЕПЕР керує країною після переведення перевороту і усунення партійної влади, розв'язала всі політичні партії й сконфіскувала на користь держави їхні фінансові засоби. В Туреччині після перебрання влади військовиками, заборонено критичні виступи і коментарі під адресу уряду. Колишній прем'єр турецького уряду й лідер Республіканської народної партії Булєнт Ецевіт виступив з публічною критикою політики радіової системи Туреччини і під таким прикриттям скритикував зміст виступу по радіо лідера військової хунти генерала Кенана Еврена. Еврен у своєму виступі різко скритикував партійних лідерів, які цілі своєї партії, або навіть власні цілі й інтереси, ставлять вище державних.

АВСТРІЙСЬКИЙ УРЯД ЗАПОВІВ ПЕРЕОЗБРОЄННЯ свого летунства. Міністер оборони Австралії Денис Кіллен поінформував, що на новий виряд для збройних сил буде видано 5,75 більйона долярів. З цієї суми коло трьох більйонів піде на переозброєння летунства. Спеціяльно будуть зміцнені ескадри бойових літаків, ядро яких будуть творити літаки типу Ф-18А американського виробництва фірми Мек Доннел. Австралія вже замовила 75 таких літаків; частина їх буде побудована в Австралії.

МОСКВА ВЖЕ РАНІШЕ ВИРІШИЛА НЕ БРАТИ участи в господарській конференції відсталих країн з індустріяльними в Канкуні, Мехіко, 22-23 жовтня, бо не хоче допомагати в господарській розбудові тих країн. Коли ж маневри Москви зірвати ту конференцію не вдалися, Москва виступила з гострою критикою проти неї. Одним з головних закидів є те, що західні країни, мовляв, хочуть поділити бльок держав Третього світу.

В Америці

КОЛИШНІЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ВОЛТЕР МОНДЕЙЛ, у своєму першому головному виступі після програних виборів Демократичної партії осінню 1980 року, сильно критикував закордонну політику теперішньої Адміністрації президента Роналда Реґена і дорікав, що Президент і його найближчі співробітники спричинились до двоподілу думок в Північно-Атлантійському Союзі (НАТО). Мондейл вважає, що часті заяви республіканців про рідноріднй напрям у політиці причинились до виникнення сепаратних політичних напрямів в поодиноких західньоевропейських державах, членах НАТО. „Теперішня Адміністрація, — заявив Мондейл в Ню Йорку на конференції Асоціяції для закордонної політики, — вманеврувала нас в таку позицію, що витворилось у світі мильне поняття буцім то не Совєтський Союз, а З'єднані Стейти Америки не бажають вести переговорів про роззброєння і обмеження стратегічної нуклеарної зброї". На запитання кореспондентів Мондейл відповів, що його погляди не є політичним ходом, а глибоким особистим переконанням.

У ДЖЕКСОНВІЛЛІ НА ФЛОРИДІ ВІДЬУВСЯ СУД над підстаршиною американської армії Джозефом Джорджом Гелмічем, який від 1963 року був совєтським шпигуном і передавав совєтським зв'язковим старшинам КҐБ, або цивільним особам з амбасади, секретні матеріяли, одержуючи за це грошову винагороду. За цілий час свого служіння совєтській розвідці Гелміч отримав 131,000 долярів. У зв'язку з тим, що підсудний погодився бути свідком прокуратури і виявити всі справи, пов'язані з його довголітньою шпигунською діяльністю, 44-річний Гелміч отримав право на звільнення з в'язниці після 10 років. В іншому випадку він мусів би відсидіти принаймні 40 років, щоб таке право отримати. Підсудний розказав на допитах, що йому потрібно було 600 долярів для заплачення боргу і цю суму позичила йому „незнайома людина". Від того часу почалась його шпигунська праця, якої він не міг позбутися, хоч його гризла совість, що служить чужій силі.

В ЦЬОМУ ШКІЛЬНОМУ РОЦІ ЗНАЧНО МЕНШЕ дітей в публічних школах купують гарячий обід, тому що адміністрація шкільництва мусіла піднести ціни на харчі у зв'язку зі скороченням федеральної допомоги на ці програми. Стейтові чинники заявили, що число дітей, які користувалися обідами в школах впало на майже 30 відсотків в порівнянні з минулим роком. Майже 3,5 мільйона дітей не користуватимуться цією програмою.

ШКІЛЬНИЦТВО У СТЕЙТІ МИШИҐЕН переходить велику фінансову кризу у зв'язку зі зростом безробіття, до якого причинився застій в автомобільній індустрії. Багато шкільних округ вичерпались фінансово до тієї міри, що не мають можливості систематично виплачувати платень для вчителів. Населення відкидає можливість підвищення шкільних податків; стейтові фонди вичерпуються, а федеральні скорочені до мінімуму. Офіційні чинники навіть не бажали відповідати на запитання кореспондентів, що буде з публічним шкільництвом в недалекому майбутньому.

ОПИТУВАННЯ, ПЕРЕВЕДЕНІ ЩОДЕННИКОМ „Ню Йорк Таймс", виказали, що виборці в стейті Ню Джерзі у справі вибору нового губернатора в листопаді цього року радше керуватимуться у виборах партійною приналежністю, економічним станом, етнічним походженням і традиційною турботою за загальний стан у стейті, як, наприклад, відношенням до нової Адміністрації президента Роналда Реґена у Вашінґтоні, чи становищем теперішнього губернатора Бриндана Бирна, які без сумніву намагаються впливати на хід передвиборчої кампанії. Опити крім того виказали, що конґресмен Джеймс Флоріо, демократ, і Томас Кейн, республіканець, тепер мають майже однакові шанси виграти вибори.

МЕТРОПОЛІЯ НЮ ЙОРКУ ЗНОВУ ПЕРЕЖИВАЄ в останньому часі серію вбивств поліціянтів і таксівкарів. Комішенер нюйоркської поліції Роберт МекҐваєр заявив на пресовій конференції, що поліція мінятиме тепер тактику у поборюванні злочинности, а велике число поліціянтів будуть видавати себе таксівкарями, щоб таким чином допомогти у виловлюванні вбивників. Тільки в цьому році загинуло в Ню Йорку від куль вбивників-грабіжників дев'ять поліціянтів і 12 таксівкарів. Багато було поранено. Трьох поліціянтів застрелили бандити у вівторок, 20-го жовтня ц.р., під час нападу на панцерний віз, який перевозив гроші з одного банку до іншого.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Хто помагає українцям у Польщі?

Коли почався протирежимовий польський рух — його підложжя спершу було суто-господарське. Безпосередньою причиною було підвищення цін на різні продукти першої потреби, згодом раціоналізація продажу, себто заведення карток на бензину й різні харчові продукти. Зчасом зростали вимоги зорганізованої централі робітничих спілок „Солідарність", приймаючи також політичний характер: першим кроком у зламанні монополю комуністичної партії у всіх ділянках державного й громадського життя було зареєстрування у суді названої централі робітничих спілок, себто леґалізація руху, незалежного від урядової компартії. Коли останній конгрес „Солідарности" в одній із своїх резолюцій вимагав вільних виборів однаково до сойму, як на керівні пости у компартії, то це вже сутополітична ділянка, яка, очевидно, мусила викликати обурення у Кремлі. Факт, що протягом довгих місяців Кремль ковтає всі ці прогріхи проти комуністичного правління в Польщі, отож посередньо проти Москви, як справжнього володаря і наказовця, цей факт свідчить проречисто, що СССР не є аж такою суперпотугою, що її треба лякатися, що вона ось-ось підкорить собі ввесь вільний світ.

Очевидно, що польські поселенці у діяспорі зраділи таким яскравим виявом спротиву своїх земляків у батьківщині. Пригадаймо, як ми, українські поселенці, зраділи, коли почався правозахисний рух в УССР і коли тут, в Америці, почали появлятися книжки видатних діячів того опозиційного руху проти большевицького режиму. Своєрідним феноменом польського руху спротиву є відсутність найменших проявів якоїсь революційної реторики. Ніхто там не говорить про революцію, ніхто не виступає безпосередньо проти СССР, провідники „Солідарности" безперервно ведуть переговори з відпоручниками комуністичного режиму.

Вільні поляки у діяспорі не скачуть один одному до очей і не використовують подій у їхньому рідному краю, у Польщі, як вихідної точки до дискусії на тему ідеології. Вони діють практично: допомагають своїм землякам у Польщі матеріяльно і морально.

З Америки й інших вільних країн у світі пливуть до Польщі посилки мультимільйонової вартости: ліків, харчів і одягів. Польща заборгована у вільних країнах Заходу на десятки більйонів долярів — заборгований режим, уряд, бо за системою уряд, опертий на одну комуністичну партію, має монополь у плянуванні і надзорі над всією продукцією та її розподілом. Отож, тільки уряд може вести закордонно-торговельні взаємини, бо приватної торгівлі у комуністичній системі не існує. Згадане велетенське заборгування польської комуністичної держави супроти вільного світу не дозволяє на дальше імпортування з отого вільного світу ліків, одягів, усіх предметів найпершого користування, що їх не продукується в самій Польщі. З-посеред комуністичтичних країн найбільшим експортером своїх продуктів до Польщі була і є Східня Німеччина, але вона теж — хоч мусить слухати наказів з Москви — не хоче бути добродієм Польщі, тим паче, що німецькі комуністи є на першому місці німцями і щойно на другому — комуністами.

Виринає наче автоматично запит: а де є ми, українці? У Польщі живуть — за твердженням довідника „Українські поселення", видання Українського Соціологічного Інституту й Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці, — кругло 300,000 українців, але самі автори того відділу у названому довіднику признають, що ці „дані не завжди годяться".

Чи не варто би зорганізувати масові посилки українцям у Польщі, які є нуждарями — посилки ліків, одягів, харчів? Один громадянин, відгукуючись на статтю у „Свободі" п. з. „Голокост — Бабин Яр" радив, щоб не шукати організаторів протестаційної акції, а знаходити їх, подивившися до дзеркала". Може так, а може й ні. Кожна масова акція мусить бути організована згори, мусить вестися пляново, її не можна довіряти сотням тисяч українських людей доброї волі, щоби кожний спонтанно діяв. Громадянин, який написав був згаданого листа у справі образливої статті про українців у „Ню Йорк Таймсі" може вислати листа з протестом до редакції цієї газети. І невідомо чи його надрукують. І масову акцію висилки матеріяльної допомоги українцям у Польщі хтось мусить організувати. Хто?!

У СВІТОВИХ ЗМАГАННЯХ З БЕЙЗБОЛУ ПЕРШУ гру виграла нюйоркська дружина Єнкіс вислідом 5 до 3. Присутні на стадіоні Єнкіс глядачі, які до останнього місця виповнили його, піднесено вітали переможців. Дружина Лос Анджелес не стратила ще надії, а її менаджер Томмі Ласорда заявив, що він вірить у „чудо". Однак „чудо" не сталось, бо Єнкіс виграли другі змагання вислідом 3—0.

Іван Кедрин

ПУСТКА У ПРОВОДІ — ЯК ЩЕ ДОВГО?

Існує на папері Державний Центр УНР на чужині, з президентом, екзильним урядом і УНРадою. Існує Державне правління за актом з 30-го червня 1941 з „останнім живучим прем'єром України", ігноруючи УДЦентр. Існує теж Закордонне представництво Української Головної Ради, яке колись теж виступало назверх, як представник українського народу, але від довшого часу цього не робить, — існує врешті Секретаріят Конгресу Вільних Українців із крайовими централями, як своїми членами, з-посеред яких найбільшим і найповажнішим є Український Конгресовий Комітет Америки. Є ще Закордонне Представництво Української Гельсінкської групи, з якою ще перед XIII-им Конґресом Українців Америки Крайова Рада УККА під проводом останнього урядуючого віцепрезидента відмовилася співпрацювати, формально тому, що головою того Представництва є генерал Петро Григоренко, міжнародна фігура, який на найвищих форумах виступає в обороні права України до своєї держави, — фактично тому, що в особі ген. Григоренка дехто добачає суперника інших лідерів.

Коли порівняти той імпонуючий список українських політичних верхівок із заколотом в українській громаді у діяспорі, зокрема та особливо в ЗСА, та зі знанням української проблематики і повагою української громади в американській вашінґтонській верхівці і в американських засобах інформації, то маємо яскравий приклад, що значить фікція, а що дійсність. І маємо доказ на правдивість твердження одного вдумливого українського спостерігача, який звернув увагу, що коли десять німців сядуть за стіл, то створять докладні пляни побудови десяти фабрик, а коли десять українців зберуться за столом, то створять десять взаємно розсварених політичних партій.

XIII Конгрес Українців Америки відбувся 10-12-го жовтня 1980 року у Філядельфії. Закінчився „ексодусом" представників 27-ми членських централь УККА. З цілої нової Екзекутиви УККА насправді єдиним дійсно леґально і правильно обраним є його президент, — урядуючий постійний перший віцепрезидент обраний тією однопартійною „більшістю", яка залишилася на пустій залі, плюс репрезентанти екстремної Спілки Визволення України та Об'єднання Прихильників УНР, що його представниця, віцепрем'єр екзильного уряду УНР, вже раніше на Крайовій раді послідовно і дуже голосно виступала разом з членами УВизвольного Фронту.

Ніхто з представників отих 27-ми членських центральних установ і організацій, які вийшли із залі нарад XIII Конґресу перед виборами нових керівних органів, не заявив про виступлення з УККА, а тільки відмовлялись від участи в дальших нарадах. Отож вони залишилися формально членами УККА, відмовившись вислати своїх делеґатів до нових керівних органів, поки в УККА настане правопорядок, зламаний підготовою до XIII Конґресу і способом його переведення. Так і заснували вони Комітет за Правопорядок в УККА, готовий до переговорів про „зговорення" з метою санації відносин, потрібної для привернення єдности, що її імперативно вимагає сучасна ситуація в Україні і діяспорі.

Нова Екзекутива, яку — до речі — складають майже виключно нелеґально особи, що їх відкликали відтіль їхні організації (Т-во Українських Інженерів Америки, — дві з-посеред трьох керівних молодечих організацій, — Українська Гетьманська організація, ветеранські організації) рішила на своєму першому засіданні також шукати шляхів порозуміння з організацією згуртованою в Комітеті за Правопорядок в УККА. До цього часу відбулися чотири такі зустрічі, що їх — славити Бога! — характеризувала взаємна куртуазна поведінка й намагання зберігати діловий характер. Проте не дійшло до ніякого порозуміння, бо представники Екзекутиви УККА обстоювали леґальність XIII Конгресу і вимагали повороту до активної праці та співпраці, себто капітуляції. Представиники Комітету за Правопорядок не залишили сумніву, що як це підкреслюювано у пресі, — не йдеться про ротаційну систему, ані не йдеться про особи, а про принципи, що громадсько-політична централя централь, яка за своїм статутом має репрезентувати українців в Америці перед американськими властями, не може бути під кермою одної, будь-якої, політичної партії, і що члени УККА, самостійні статутові установи й організації, ніколи на це не погодяться.

Уже близько рік від XIII Конґресу. Громада збентежена, розколена, спантеличена. Ініціятиву і заходи до консолідації має в першу чергу давати Екзекутива, існуючий формальний провід. Що він робить у цій справі і що він робить узагалі? Нарід має право зна-

(Продовження на стор. 4-ій)

Василь Федорончук

ДВА ВЕЛИКІ ЗВОРОТИ: АМЕРИКА РЕҐЕНА і ФРАНЦІЯ МІТТЕРАНА

III

Іншою симптоматичною ознакою є те, що в Парижі викривають з наполегливістю небезпеку „поширення в Европі невтралістичного клімату", що його уряд Міттерана відкидає так енерґійно, як і уряд Реґена. Вашінґтон прийняв з великим задоволенням цей розвиток, котрий зміцнює його тези при европейських урядах і подає цінну підтримку німецькому канцлерові Шмідтові в моменті, коли він мусить протистояти хвилі „невтралізму" в Західній Німеччині (який виявився між іншим, також у масових ворожих демонстраціях проти ЗСА під час візити державного секретаря Гейґа в Західньому Берліні в неділю, 13-го вересня) і критикам з боку лівого крила Соціял-демократичної партії.

Картина представляється іншою в другому секторі (в діялозі між Парижем і Вашінґтоном), себто в секторі стосунків з так зв. Третім світом і проблеми Північ-південь. Тут Міттеран не приховує своїх критик „спрощеній" настанові Урядові Реґена і американській тенденції розглядати всі кризи в Центральній Америці або в Африці через „призму" суперечки між Сходом і Заходом. На цій точці, однак, французька позиція не відрізняється від позиції інших західньоевропейських країн і не створює, значить, хібащо в площині „кількости", нових труднощів для Вашінґтону.

Тема більшої розбіжности між Білим Домом і Єлісеєм стосується економічної політики, себто критики високих відсотків ставок доляра, які на европейські економіки мають „дестабілізуючий ефект", подібний до того, що його проявляв ріст ціни нафти. Це було найбільш пекучою „точкою" дискусії між головами держав і урядів сімох найбільш індустріялізованих країн Заходу на вершинній економічній конференції в Оттаві в днях 19-21-го липня, результати якої взагалі можна вважати істотною невдачею в економічній площині й скромним успіхом у політичній. Саме в політичній площині встановилася в Оттаві особлива співзвучність позицій між Реґеном і Міттераном.

Але одночасно терен економіки є тереном, на якому виявляються найбільші ускладнення між „шикуваннями в лінію". Якщо, з одного боку, існує спільний европейський фронт у протестуванні проти американських відсоткових ставок, картина перевертається, коли переходиться до „стратеґій антикризи". Тут Франція є практично ізольованою в рекомендуванні пріоритету в боротьбі проти інфляції, шляхом кейнсіянської політики пожвавлення попиту тоді як Велика Британія і Західня Німеччина стають по боці Америки Реґена в надаванні пріоритету боротьбі з інфляцією шляхом більш обмежувальних монетарних політик.

Але найінтересніша дана, яка виникла також на вершинній економічній конференції в Оттаві, є те, що за ідеологічним антагонізмом прихована, але міцна нитка пов'язує експерименти, які проводяться в обох країнах.

Симптоматичною ознакою є, що одночасно з візитою американського державного секретаря Гейґа в Західній Німеччині й його нарікання в Західньому Берліні проти відсутности віри західних народів у демократію і проти приваби невтралізму на них, французький прем'єр-міністер П'єр Моруа, промовляючи в понеділок, 14-го вересня в Інституті високих студій державної оборони в Парижі зробив важливі заяви про рішення уряду модернізувати стратеґічне і тактичне озброєння Франції і розвивати її нуклеарний арсенал.

Франція є виключена зі сфери турботи Америки, бо розпоряджається власною нуклеарною обороною, для якої завжди приймала важливі фінансові жертви, і досі не була заторкнена пацифістичною і антиамериканською кампанією, не зважаючи на присутність комуністів в уряді. Навпаки, устами самого президента Міттерана багато разів заявилася за зрівноваження сил в Европі, натепер несприятливе для Заходу, раніш ніж починати будь-які переговори з СССР про роззброєння. Проте заяви Моруа мають особливе значення у нинішній політичній коньюнктурі.

„Франція має намір залишитися вірною своїм союзникам, першим між ними ЗСА, — ствердив прем'єр-міністер — і бачить в Атлантійському Союзі не лише організм колективної безпеки, а й насамперед людську спільноту, до якої вона належить". Підкресливши, що політика Франції не є невтралістичною, він уточнив, що її стратеґія є стратеґією протиставлення слабого напроти сильного. Тактичне нуклеарне озброєння має ціль відновити рівновагу на стратеґічному рівні, бо загроза, якій Франція мусить протистояти, є різноманітною". Невтронна зброя, — вів далі Моруа, є тактичною нуклеарною зброєю і тому не було б раціональним відмовитися апріорі, забезпечити собі озброєння, яке могло б звільнити наш потенціял протиставлення.

У площині закордонної політики Америка Реґена потребує підтримки Франції Міттерана, а в площині економічних перспектив Франція Міттерана потребує Америки Реґена. Це елемент, який сприяє порозумінню між американським консервативним Президентом і французьким соціялістичним президентом і встановленню форм співпраці, потрібної для обидвох.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

редагує Лев Яцкевич

Провісник вичалу людини на місяць

Виліт з Флориди відбувся без перешкод і космічний корабель летів зі шумом і свистом на зустріч з місяцем. Усередині корабля безстрашні „астронавти" піднялися зі своїх сиджень та вирішили відсвяткувати цей історичний момент склянкою доброго вина. Один з них витягнув пляшку старого бурґунда — і вони випили тост за щасливе „об'єднання" землі з її сателітом.

Ця подія не відбулася в командній кабіні американського космічного корабля, „Аполлона 11", але становить плід буйної уяви молодого французького письменника Жюль Верна (1828-1905), засновника літератури наукової фантастики, що 104 роки перед вичалом першої людини на місяць американською аґенцією НАСА, відтворів цю подорож у своїй фантастичній повісті „Зі землі на місяць" (1865).

Головним героєм повісти „Зі землі на місяць" є американський інженер та президент клюбу „Вогнепальної зброї" у Філядельфії, Імпі Барбикейн, що запроєктував велетенську гармату, для „вистрілу" 20-тонового космічного стрільна. Читаючи сьогодні цю повість, перевидану у Франції вже 25 разів та перекладену майже на всі мови світу, в тому і — української, вражає читача ціла низка схожостей між уявною подорожжю на місяць ґероїв його повісти та польотом на місяць „Аполлона11", влітi 1969 року.

Почнім від кількости астронавтів в обох космічних суднах. В стрільні Верна було їх — три, згаданий вже американець Імпі Барбикейн, його земляк інженер Марчисон та французький журналіст Мішель Ардан. В „Аполлоні 11" було також три астронавти: Ніль Амстронґ, Едвин Олдрин та Майк Коллинс, з тим, що всі три були американці.

Розміри та форми стрільна Верна, та командної кабіни „Аполлона 11", були дуже схожі, обидва космічні судна мали циліндричностіжкову форму. Висота алюмінійового стрільна Верна дорівнювала 15 стопам, а її промір 9 стопам. Командна кабіна „Аполлона 11" була 10 стіп та 7 інчів заввишки а в промірі мала 12 стіп і 10 інчів. Стрільно Верна було вичалене з Флориди з місцевости, віддаленої 140 миль від Кейп Кенеді, місця вичалу „Аполлона 11". Початкова швидкість стрільна Верна дорівнювалася 36,000 стопам на секунду, а початкова швидкість „Аполлона 11" (по відпаді його 3-го ступеня), 35,533 стопам на секунду. Подорож космічного корабля Верна до місяця тривала 97 годин 113 хвилин та 20 секунд, космічної кабіни „Аполлона 11", 103 годин та 30 хвилин. Свій космічний корабель-стрільно Вернер назвав Колюмбіядою, а НАСА свою командну кабіну Коламбією. Астронавти Вернера та НАСА, по запущенні їх космічних суден в орбіту місяця, робили фотографічні сзітлини з його поверхні та накреслили мапу „Моря спокою", по якому Ніл Амстронґ та Едвин Олдрин відбули свої перші проходи, по виході з капсулі „Орел".

Також, поворот обох космічних суден був майже тотожний, бо і капсуля „Аполлона 11," і стрільно Верна, вплеснули до Тихого океану, звідкілля їх виловили американські воєнні кораблі.

Різниця між обома подорожами на місяць основувалася тільки в різниці погонів їхніх космічних суден. Погінною силою стрільна Верна, була експльозійна сила вистрілу з дула 900-стопової гармати, сповненої 400,000 фунтів стрільної бавовни, запаленої електричною іскрою із середини стрільна. Погін „Аполлона 11" становила сила відштовху пливного нального його рушійних ракет, запаленого електричною іскрою ззовні.

Астронавти космічного стрільна Верна не причалили на поверхні місяця із-за невеликої помилки в обрахуванні його траєкторії. Але передбачливий Верне забезпечив своїх астронавтів великою кількістю експльозійних ракет, при допомозі яких їм пощастило побороти притягання місяця та вернути з його орбіти на землю.

Коли взяти до уваги, що повість Жюль Верна написана поверх 100 років перед вичалом першої людини на місяць, слід подивляти, не тільки фантазійну інтуіцію засновника наукової фантастики, але також і подивугідну точність його наукових обрахувань.

В ПЕКІНІ ВІДБУВ ВІЗИТУ СЕКРЕТАР агрикультури в уряді президента Роналда Реґена Джан Блак. В пляні розмов, які він перевів з керівниками різних ділянок китайської економіки, були дві головні проблеми: торгівля аґрикультурними продуктами, лісоматеріялами і деревними виробами, та піднесення сільського господарства, а зокрема плекання збіжжя. В складі делеґації, очоленої Блаком, є також спеціялісти ветеринарії, які мають вивчити положення на відтинку плекання худоби в Китаї й допомагати китайським чинникам застосувати найновіші наукові здобутки у випасі та плеканні худоби. Після закінчення розмов секретар Блак повернувся до ЗСА, а дехто зі складу делеґації залишається ще в КНР, щоб продовжувати свої досліди.

Олександер Татомир

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИСТИЧНИЙ РУХ

IУ

Італія — Червоні Бриґади

Із судових зізнань в 1979 році провідного терориста ч:2 — Карля Фіоріні, Італія, а з нею і ввесь цивілізований світ, довідалися із нутра найбільше засекреченої терористичної організації (що стала прототипом тероризму кожної держави) про її захисників, устрій, пляни, засоби і т.п. Фіоріні вказав на союз терористів з інтелектуальною верхівкою, яка давала їм охорону, на співпрацю обидвох з кримінальним підземеллям в схоплюванні за окупом, у збройних грабунках, в анґажованні професійних убивців з мафії, або із Французького Леґіону, у мордах свідків ґанґстерами.... Дав вичерпний огляд росту тероризму в минулій декаді — від скромних матеріяльних засобів до мільйонових депозитів у швайцарських банках, від примітивної зброї — до софістикованих совєтських ракет типу „САМ-7 Стрєла", від малої матірної клітини „Сили Робітників" — до могутнього комуністичного збройного підпілля. В Італії не було мови про маніпулювання релігійними (Ірляндія чи етнічними (Еспанія) почуваннями для прикриття дійсних цілей. Це була пряма стратеґія, щоб поширити комуністичну партизанську війну, вже значно заавансовану з кінцем 70-тих років.

За позірно спонтанним ростом тероризму в Італії був прецизійний апарат з двома раменами: явним політичним для пропаґанди й законспірованим мілітарним, що працює за допомогою кількох сотень більших і менших терористичних банд. На вершку цього апарату находяться загальновідомі академіки й популярні зірки заворушень 1968 року. Ціла машина зветься організацією. Творцем її оригінального моделю був московський революціонер Ніколай Ішутін в 1966 році. Італійське підпілля адоптувало цей модель.

Свідчення Фіоріні зробили його Джовом Валячі італійської революції. Він назвав 150 чільних провідників терористичних організацій, місця, дати і т.п. Італійське підпілля тільки тому набрало такої сили й тому так довго існує, що находить масову підтримку громадянства, чого бракувало німецьким терористам і через те вони не видержали минулої декади. Червоні Бриґади постали в 1970 році і швидко найшлися на самому шпилі італійських терористичних організацій. Альда Мора вбили тому, що зумів зробити договір з комуністичною партією і запрягти її до співпраці з урядом. Терористи розцінювали те як зраду революції.

Інтелектуальним провідником крайньолівого руху був професор політичних наук в університеті у Падві й гостинний лектор Сорбони в Парижі Антоніо Неґрі — марксист й ентузіяст збройних акцій та провідник комуністичних колективів — „Автономія", які згодом стали політичним раменем терористичного руху (1980 року проф. Неґрі та його 20 співробітників арештовано).

За посередництвом Фельтрінеллі, італійське підпілля в 1971 році включилося в міжнародну терористичну сітку. Сотки італійців вишколювано в чехо-словацьких і палестинських терористичних таборах під опікою КҐБ і ҐРУ (совєтська мілітарна розвідка). Свідчення Фіоріні й інших спричинили масові арешти італійських терористів. Тут можна зацитувати слова римського судді, який сказав: „Зближається момент кінцевої конфронтації урядових чинників з комуністичним підпіллям Італії."

Англія — ІРА

В минулому ми цікавилися визвольною боротьбою ірляндців і будучи ще в Україні ставили їх за приклад нашій молоді. Тому й варта на основі „Сітки терору", зробити короткий огляд їхніх змагань у минулій декаді. 1922 року Південна Ірляндія стала вільною, а Північна ще й дальше перебуває під окупацією Англії. Протестанти не бажали ділитися владою з ірляндцями, спихали їх в убогий робітничий стан і на кожному кроці дискримінували. Це було часто причиною збройного спротиву.

Офіційний провід ІРА, складений з комуністів, закинув збройну боротьбу та шукав політичної розв'язки дипломатичним шляхом. Тому частина революціонерів-націоналістів, що звали себе Провос (Провізіоналісти), в 1969 році зірвала контакт з офіційною ІРА і рішила відновити збройну боротьбу. Однак бракувало зброї. Матеріяльна допомога американськах ірляндців не розв'язувала проблеми. Не багато допомогло теж справі 50 баскійських пістолів. Англійці мали велику збройну перевагу.

Тоді з европейських кіл наспіло повідомлення, що Провос може дістати велику кількість зброї з Чехо-Словаччини. Перший чеський транспорт попав у руки поліції в Амстердамі. Слідували дальші успішні достави зброї з Совєтського Союзу, Лівії, від палестинців і інших . Репрезентанти Провос, як почесні гості, брали участь в конференції червоного терористичного інтернаціоналу у Фльоренції. В часі пізніших нарад у Ливані, а згодом у Парижі, палестинці втягнули їх поміж себе. В 1972 році Провос підписав договір взаємної допомоги з Габашем, провідником лівого крила палестинців і вислав 50 революціонерів з Ірляндії на вишкіл до терористичних таборів у Ливані, а опісля в Південному Ємені. В боротьбу включилася теж офіційна ІРА, що вимагала створення „Ірляндської Соціялістичнії Республіки" як союзника Москви. В Дубліні осіли три аґенти КҐБ для зв'язку та інструкцій. Там теж відбувалися засекречені зустрічі з Габашем і його відпоручником Гададом. Революціонерів офіційної ІРА вишколювала Куба. Почалися масові терористичні акції.

Англійський уряд рішив піти на уступки. Зроблено завішення зброї, яке Провос зразу зірвали. З початком 1973 року уряд запропонував католикам Ульстеру за посередництвом виборів взяти участь в правлінні країною. Провос знову відповіли збільшеним бомбардуванням. При кінці 1973 року уряд предклав плян, одобрений родом Кеннеді в Америці, федерації Півночі з Півднем. По короткому завішенні зброї, Провос потроїли бомбардування, вбивства, засідки. Не зважаючи на те уряд вклав більйони долярів у відбудову Північної Ірляндії, створив нові варстати праці і т.п. Представники ІРА і Провос склали однакову заяву: „Ми не хочемо конфедерації, а зліквідування естаблішменту в Ірляндській Республіці й Ульстері. Ми за „Демократичну Соціялістичну Республіку". Римо-католицький єпископ з Лондонберрі сказав у 1978 році: „Католицька спільнота, як і вся спільнота тут почувається недужою та змученою Провізіональною ІРА."

(Продовження буде)

Вечір пісні Українських Січових Стрільців

Відвідуючи недавно своїх близьких та знайомих, які спочивають вічним сном на Цвинтарі-Пантеоні в Бавнд Бруку, Н.Дж., проходила біля могил св.п. Лева Лепкого і Романа Купчинського та як завжди затрималася, щоб поклонитися могилам та полити кущ рожі і калини, що ростуть на них.

Цього разу затрималася довше. Мабуть, дивлячись на поховкле листя дерев і калини, я згадала Листопад. Пригадалися мені ті чудові стрілецькі пісні, творцями яких були якраз вони, покійні Лев Лепкий, Роман Купчинський і Михайло Гайворонський.

Згадала і задумалася. Колись в Україні співали ті пісні всі: діти, молодь і старші. Не було концертів, товариських зустрічів, вечерниць, вечірок чи прогулянок щоб там не співали стрілецьких пісень. Бож ці пісні придаються для кожного часу і обставин: патріотичні, настроєві, романтичні, любовні, тужливі, жалібні і жартівливі. Чомусь тепер ці пісні заникають. Чуєте їх хіба на Листопадових святах. А шкода, бо, направду, вони прекрасні та ще й належать до нашої історії, бож зродились у час наших Визвольних змагань.

То й виникла думка влаштувати „Вечір пісні Українських Січових Стрільців". Тим, хто знає — пригадати, а хто не знає запізнати із надзвичайною піснею.

У програмі вечора братимуть участь хори, дуети, ансамблі, солісти. Буде гарно і цікаво. Хто прийде на цей вечір, не пошкодує. Старші пригадають свої юні роки, а молодші заізнаються із чимось гарним і корисним.

Вечір цей відбудеться в неділю, 8-го листопада ц.р., о год. 4-ій по полудні в залі Українського Народного Дому в Ірвінгтоні, Н.Дж.

М.К.

Надбужанці працюють

Рухливий мишиґенський Комітет Об'єднання Надбужанців під проводом Ірени Іваницької став першим фундатором Збірника „Надбужанська Земля", вплативши 1,000 долярів на цю ціль. Управа Комітету Об'єднання Надбужанців закликає інші комітети надбужанців піти слідами мишиґенців.

Управа Об'єднання плянує загальні збори на жовтень, а ялинку для земляків — на січень 1982 року. Рівнож приготовляє льотерію на придбання фондів на Збірник надбужанців. Управа Комітету постійно збирає адреси земляків, грошові пожертви та заохочує надбужанців до писання статтей та спогадів до Збірника.

Другим дуже активним Комітетом є монтреальський. 4-го вересня ц.р. відбулися в Монтреалі в Домі Молоді сходини Об'єднання Надбужанців Монтреалю та Квебеку. Сходини відкрив голова Комітету Антін Доманчук. Він привітав предсідника ЦК Об'єднання Надбужанців та голову редакційної колегії мґра Миколу Мартинюка та попросив його до слова. Голова редколегії поінформував про зміст запланованого Збірника, працю редколегії, зібраний матеріял та звернувся до присутніх, щоб вони збирали або самі приготовляли довідки про окремі міста й села.

Опісля мґр Надя Олійник склала звіт із своєї поїздки на перший З'їзд Надбужанців, який відбувся при кінці травня на Союзівці. Згодом голова привітав присутнього на залі голову української секції канадського радіо ред. Романа Рахманного.

На закінчення сходин присутні прослухали репортаж про З'їзд Надбужанців, приготований мґр Н.Олійник при допомозі працівниці канадського радіо мґр Олесі Чехут.

Сходини закінчилися коротким словом голови. Він заявив, що монтреальський Комітет приймає виклик мишиґенського Об'єднання та вкоротці вплатить 1,000 долярів на видавничий фонд Збірника.

В Пармі засновано новий Комітет Об'єднання з засягом на стейт Огайо. Основуючі збори Об'єднання відбулися 5-го вересня ц.р.. Відділ очолила інж. Ірина Кашубинська. До управи місцевого Комітету ввійшли: Володимир Кметь, секретар, Богдан Кичун, касир, Ярослава Піхурко, вільний член управи.

Управа Комітету постановила незадовго перевести реєстрацію всіх надбужанців, розпочати кампанію для придбання фондів на видання Збірника та заохочувати земляків до писання історій окремих міст і сіл.

(ака)

„НЕКОНФОРМІСТИ" СВЯТКУЮТЬ СВОЄ 25-РІЧЧЯ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Тут, у Музеї Совєтського Неофіційного Мистецтва, який міститься напроти колишньої будівлі УНСоюзу при 80 Ґренд вулиці, плянується спеціяльна виставка для відзначення 25-річчя першої виставки неконформістів — образотворчих мистців у Москві, в неділю, 25-го жовтня, опівдні. Виставка, відкрита для публіки, триватиме до четверга, 31-го грудня, включно. Години виставки: понеділок — п'ятниця від 11-ої год. ранку до 5-ої год. по полудні; по суботах — від 12-ої год. дня до 4-ої год. по полудні. Серед експонатів є й праці українських мистців.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої Землячки з Городенщини

бл. п.
ОСИПИ КУРОВИЦЬКОЇ

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:
Кисіль Прокіп $50.00, Никифорук Зеновія і Василь $50.00, Ружицький-Гошоватюк-Максимець $50.00, Станецький Іван $50.00, Бундзяк Зеновія і Іван $30.00, Березовський Андрій і Віра $25.00, Василишин Богдан $25.00, Никифорук Люба і Роман $25.00, Рибчук Марія $25.00, Рибчук Нестор $25.00, Саєвич Наталія $25.00, Лаврінйко Каролина $20.00, Мороз Марія й Осип $20.00, Саболь Корнеля і Роман $20.00, Василишина Анна $10.00.

Окружний Комітет...

(Продовження зі стор. 1)

заразом є секретарем 51-го Відділу — він здобув 18 нових членів. Дальше слідують: головний радний і секретар 136-го Відділу Михайло Сорока, який приєднав 10 членів, Едвин Блідий — секретар 220-го Відділу — 10 членів, Роман Припхан, секретар 399-го Відділу — 9 членів, головний радний інж. А. Дорошенко — 6 членів, головна радна і секретарка 22-го Відділу О. Олек — 7 членів, Юлія Ґуґлик, секретарка 259-го Відділу — 6 членів, Михайло Карачевський, секретар 221-го Відділу — 6 членів, Петро Врублівський, секретар 301-го Відділу — 6 членів, Софія Оріх, секретарка 33-го Відділу—3 членів, Ґльорія Пащин, секретарка 125-го Відділу—3 членів, Михайло Остап, секретар 176-го Відділу—3 членів, Марія Сцібайло, секретарка 452-го Відділу — 3 членів та Богдан Вавчик, секретар 35-го Відділу і Василь Ванджула, секретар 107-го Відділу по одному членові

Під час нарад передали аплікації нових членів — Ольга Бережан, секретарка 114-го Відділу — 5 аплікацій, Стефанія Кочій, секретарка 472-го Відділу — 1 аплікацію та Р. Припхан, секретар 399-го Відділу — 1 аплікацію.

Після слова головного організатора промовляв заступник головного предсідника д-р М. Куропась, який у своєму слові, крім загально союзових справ, порушив теж справу конфлікту, що заіснував в Окрузі.

Головний радний інж. А. Дорошенко говорив про вдалий фестиваль, який спільно влаштували Окружні Комітети Українського Народного Союзу і Українського Братського Союзу на оселі Равнд Лейк. Про спільні переговори обох союзів говорив головний організатор.

Після доповідей відбулася оживлена дискусія головно на тему непорозумінь, які заіснували в Окрузі. Головний організатор поінформував присутніх про те, що він був скликав день перед нарадами спеціяльне засідання для наладнання тієї справи. На засідання прибуло понад 25 осіб, однак, зі сторони тих, які є в опозиції до теперішньої Окружної Управи, ніхто не прибув. Головний організатор заявив, що в громаді є вже багато конфліктів, які від'ємно впливають на організаційну працю. Закликав до єдности та взаємної пошани і толерантности

Голова Округи М. Ольшанський представив присутнім двох молодих людей, Миколу Ляшенка і Миколу Смитанюка, які хотіли б стати організаторами УНСоюзу. При спільній перекусці ще довго велися розмови на союзові теми.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 21-го жовтня 1981 року, після тяжкої недуги, відійшов у Вічність у 82-му році життя

бл. п.
ЛЕВ-ЛІО МУЛЯР

у Manusquan, N.J., народжений в Україні.

Покійний був довголітнім членом УНСоюзу та був членом-основником і першим секретарем Чорноморської Січі в Нюарку, Н. Дж.

ПАНАХИДА відбудеться у п'ятницю, 23-го жовтня 1981 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Robert Neary, Manusquan, South St.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 24-го жовтня 1981 року, о год. 9-ій ранку з того ж заведення до церкви St. Denys Church, а опісля на цвинтар St. Catharines.

У смутку:

Родина в ЗСА, Приятелі
та ближча Родина в Україні

КОНЦЕРТ В БОСТОНІ

Бостон, Масс. — Заходами української православної громади тут, в неділю, 25-го жовтня ц.р., о год. 3:30 по полудні, в залі православної церкви при 24 Орчард Гілл ровд в Джамейка Плейн, Масс., відбудеться концерт. У програмі хорові і сольові виступи, танці тощо.

В неділю, 25-го жовтня 1981 року, о 1-ій год. дня
відбудуться
ДВІ **ПАНАХИДИ** в БАВНД БРУКУ, Н. Дж.
В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п.
ОЛЕКСАНДРИ ПРОСКУРНІ

І В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п.
ЛАЗАРА ІВАШИНИ

Просимо всіх Знайомих помолитися за душі Померлих.

Муж — ОЛЕКСАНДЕР ПРОСКУРНЯ
Мати — КАТЕРИНА ІВАШИНА
Дочка — МАРІЯ з родиною

У безмежному болю повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 19-го жовтня 1981 року відійшли у Вічність

наші Найдорожчі

РОДИЧІ МАМА І ТАТО, БРАТ І СЕСТРА

бл. п.
МАРІЯ і МИХАЙЛО КАВЧАК

ПАНАХИДА — у четвер, 22-го червня 1981 року о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПАРАСТАС — в п'ятницю, 23-го жовтня 1981 року, о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН — в суботу, 24-го жовтня 1981 року, з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, о год. 9:30 ранку, а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Горем прибиті:
син — МИХАЙЛО
дочка — ДАРІЯ ДАЦКІВ з чоловіком РОМАНОМ
брати:
ВОЛОДИМИР з дружиною ВАНДОЮ
АНТІН
сестри:
ОЛЬГА САМУЛЬ з чоловіком СТАШКОМ
СТЕФАНІЯ МИХАЙЛІВ з чоловіком ІВАНКОМ
тета — АННА КРИЧКОВСЬКА
кузини — ЛЮ, МЕРІЛЮ КРЕЧ
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

НА ВІЧНУ НАЦІОНАЛЬНУ І ПРОСВІТЯНСЬКУ ПАМ'ЯТЬ
В СОРОКОВУ РІЧНИЦЮ
ганебної братовбивчої смерти

бл. п.
Осипа і Володимира Пришляків

моїх співпрацівників в рядах ОУН і в Т-ві „Просвіта" в Самбірщині і в місті Сяноці, Лемківщина,

складаю 50.00 долярів

на ФОНД УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ в ГАРВАРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Микола ВОЗНЯК з дружиною Стефанією

Пустка...

(Продовження зі стор. 2)

ти! Чи він, нарід, знає щонебудь ?!

На попередній зустрічі теперішню Екзекутиву репрезентували Ігнат Білинський і Лев Футала, репрезентантами Комітету за правопорядок (а не братських Союзів) були д-р Іван Флис і Іван Олексин. Представники Екзекутиви заявили, що вони готові признати опозиції „право вето" в Екзекутиві і Крайовій Раді. І. Олексин звернув увагу, що „право вето" не включене до статуту не матиме ніякої реальної вартости, бо його можна буде в кожній хвилині скасувати. Названі представники Комітету за Правопорядок зголосили чотири точки компромісу, з яких найважливішим було: тим часом привернути важкість статуту з-перед XIII Конгресу, — створити Комісію з рівним числом членів Екзекутиви і Комітету для перевірки і зміни статуту та правильника, припинити репресії супроти тих відділів УККА, які перейшли до опозиції, врешті скликати спільно зорганізований XIV Надзвичайний Конгрес. На останній зустрічі, яка відбулася 9-го жовтня, після довгих розмов, представники Комітету за Правопорядок зажадали від представників УККА дати виєснення на папері,на які пропозиції Комітету вони погоджуються, а на які не погоджуються і чому.

Благодатним чинником, що сприяє консолідації, є наші Владики. Прегарним був вислів Митрополита Стефана під час його недавнього перебування на оселі СУМ-А в Елденвілі, Н. Й. „Що вартна наша щоденна молитва до Бога, Боже, нам єдність подай! коли нема любови ближнього до ближнього?!" Але у практиці показується, що іноколи сильнішим є гін до навіть уявної, а не дійсної „влади", — бо яка дійсна влада може бути над поселенцями у вільній країні?! — ані ж християнська любов ближнього. Консолідаційної єдности вимагає не тільки християнська наука, але й сучасна ситуація в Україні — один із найстрахітливіший періодів за тисячолітню історію нашої батьківщини — тієї єдности вимагає щораз сильніший натиск природної асиміляції до чужомовного оточення в діяспорі.

Світ опинився над берегом третьої великої війни, — в Америці, на европейському Заході, у Польщі, на Близькому Сході, в Афганістані, що став для Москви другим В'єтнамом, в Ірані, де тисячі гинуть у розстрілах тамошним жорстоким ісламським режимом, — скрізь головокружним темпом біжать події, що можуть вирішити й долю України. Українські поселенці не збудують нової української держави, але можуть і мусять допомогти братам в Україні жити й пережити тамошній режим та використати новий шанс для відбудови держави.

Та як це може статися, коли вільний український світ поза межами України подобає на корабель, який серед бурхливого моря пливе без керми і вітрил?!

Відбулася перша...

(Продовження зі стор. 1)

„Москва та східньо-слов'янський захід перед 1654 роком"; проф. Ганс Й. Торке (Вільний університет, Берлін) „Московсько-українські взаємини в сімнадцятому сторіччі". Коментатором цієї сесії був проф. Омелян Пріцак (Гарвард).

В другій сесії, присвяченій проблемам новітньої історії, були виголошені наступні доповіді: проф. М.Раєфф — „Імперська Росія й Україна: інтелектуальні й політичні зустрічі XVII - XIX сторіч"; проф. Едгар Геш (Мюнхенський університет) „Українська політика Павла І"; проф. Іван С. Решетар (Вашінгтонський університет, Сієтл) „Українські й російські розуміння української революції". Предсідником цієї сесії був проф. Роберт Г.Джонсон (МекМастер), а коментатором — проф. Іван Л.Рудницький (Альбертський університет).

В третій сесії обговорювано проблеми економіки та демографії. Доповіді на цій сесії виголосили: проф. Іван Коропецький (Темпл університет) „Сторіччя московсько-українських економічних взаємин: оцінка", та проф. Ральф Е.Клем (Флорида Інтернешенел університет). Предсідником цієї сесії був проф. Віліям Д.Г. Гантер (МекМастер університет), а коментатором — проф. Петро Воробій (Реджайна університет).

На четвертій (вечірній) сесії головним доповідачем був проф. Джан А. Армстронг (Вісконсинський університет), який виголосив доповідь на тему „Міт та історія в еволюції української свідомости".

П'ята сесія стосувалася вибраних проблем з ділянки культури між двома народами. З доповідями на цій сесії виступили проф. Джеймс Кракрафт (Іллинойський університет) „Маска культури: барокове мистецтво в Росії та Україні, 1600—1750", і проф. Юрій Грабович — „Українсько-російські літературні взаємини в XIX сторіччі: формулювання проблеми". Предсідником цієї сесії був проф. П.Магочі, а коментатором — проф. Юрій Глазов (Далгавзі). Відсутня проф. Марта Хом'як-Богачевська (Мангеттенвільський коледж) прислала свою доповідь на тему „Українські й російські жінки: співпраця й конфлікт".

Шоста сесія була присвячена релігійній тематиці; її предсідником був проф. Ніколас В.Рязановський. Доповіді на цій сесії виголосили: проф. Александр Шмеман (Православна Семінарія св.Володимира) „Українсько-російський діялог: релігійний аспект", та проф Богдан Р.Боцюрків (Карлтонський університет) „Питання українізації та самостійности Православної Церкви в російсько-українських взаєминах від 1917 року". Коментатором цих доповідей був о. проф. Майкел Бурдо (Кестон коледж).

На сьомій сесії були обговорювані політичні взаємини. З доповідями на цій сесії виступили проф. Ґотгольд Роде (Майнц університет) „Російсько-українські взаємини й Польща, 1918-1921", та проф. Я.Білінський — „Політичні взаємини між росіянами й українцями в СССР, 1970-ті роки й майбутність". „Відкритий лист" Александра І.Солженіцина до учасників конференції відчитав проф. Ґлеб Жекулін. Проф Я. Пеленський виголосив відповідь на цей лист. Професори Дж. Армстронг і Роман Шпорлюк (Мичиґенський університет) були коментаторами цієї сесії; предсідником був проф. Френклін Дж.С.Ґриффит (Торонтонський університет).

Восьма сесія конференції відбулася у формі „круглого столу" й була присвячена проблемам українсько-російського діялогу. Сесією керували професори Ґлеб Жекулін і Петро Потічний. Зі становищами виступали проф. О.Пріцак, проф. Н. Рязановський, д-р Василь Гришко, Наталія Горбаневська („Континент", Париж), ген. Петро Григоренко (Ню Йорк).

Згадана конференція про українсько-російські взаємини в минулому й сучасному, а також — з поглядом на майбутність, була першою цього роду науковою імпрезою в житті української та російської діяспори. Матеріяли цієї конференції будуть видані окремим томом.

Пам'яті капеляна УГА о. Івана Лебедовича

У Філядельфії помер 24-го червня ц.р. колишній польовий духовник славної і лицарської Української Галицької Армії, парох та декан у містечку Бірчі на Лемківщині о. Іван Лебедович на 91-му році життя.

Народився він 2-го вересня 1890 року в Горайці повіту Чесанів. Народну школу закінчив у рідному селі, а до гімназії ходив в Перемишлі, де матуру здав у 1900 році. Теологічні студії закінчив у Львові і Перемишлі 1914 року, свячення відбулися 5-го грудня 1915 року в катедрі св. Івана Хрестителя в Перемишлі. По висвяченню був катехитом при виділових школах в Сяноку, а потім був адміністратором у парафії Павлокома, Динівського деканату, повіт Березів.

В часі Першої світової війни був покликаний до австрійської армії і як польовий духовник виконував від травня 1916 р. душпастирські обовязки при вишколі 1-ої армії в Семигороді. В березні 1918 року був приділений до 77-го піхотного полку, з яким виїхав на італійський фронт. В часі 13-ої австрійської офензиви попав над рікою Пявою в італійський полон і перебував в таборі для полонених в місті Касіно, з якого був звільнений у березні 1919 року. У Відні зголосився до військової місії уряду України і приїхав до Станиславова, а державний Військовий Уряд приділив його як польового духовника до 1-го Галицького Корпусу, команда якого в тому часі була в місті Радехові.

У часі польської офензиви в травні 1919 року польовий шпиталь 1-го Галицького Корпусу, разом з бойовими частинами УГА 16-го липня 1919 року перейшов Збруч і,переїхавши містечка Бар і Дунаївці, осів у Винниці. Під час примусової військової злуки УГА з червоною армією перебував якийсь час в містечку Чечельник і тут перебув щасливо страшенну пошесть тифу. Большевицька команда зліквідувала становища і обов'язки польових духовників УГА, і о. Лебедович короткий час сповняв обов'язки учителя для неграмотних, вступив до 5-ої Сокальської бригади, яка була переорганізована в кінний полк під командою полковника Миколи Аркаса. Цей 5- ий кінний полк переїхав у квітні 1920 року на протипольський фронт і зайняв бойові позиції біля містечка Літин на Поділлі.

На весні 1920 року галицькі частини під командою сотника Ю. Головінського зірвали неприродний військовий союз з Червоною армією і мали в пляні злучитися з бойовими частинами Дійової Армії УНР, але поляки роззброєли підступно галицькі частини і заслали до табору полонених в Тухолі на Поморі.

Їдучи з Проскурова до цього табору, поїзд з полоненими галичанами затримався у Львові. Тут у переходовому таборі на станції Яловець о. Лебедович захворів і завдяки інтервенції лікаря д-ра Барвінського одержав відпустку на „необмежений час" і виїхав до Селиська біля Динова до своєї рідні. Потім став сотрудником в селі Віжомлі, біля Судової Вишні, а вкінці був парохом і деканом в містечку Бірча, на Лемківщині.

Виїхавши на еміграцію в 1944 році до Німеччини, а звідтам до Америки, осів разом з дочкою Ромою і зятем д-ром Мирославом Навроцьким у Філядельфії, де був парохом церкви св. Миколая, а згодом парохом українських католицьких парохій у Форт Сити та Чесаб. Був теж дійсним членом НТШ і священичого товариства св. Андрея.

До історії „Української Галицької Армії", яку видав в 1958 р. колишній хорунжий УГА Дмитро Микитюк у Вінніпегу, написав джерельну працю п. з.: „Роля українського духовенства в Листопадовім Зриві", а сам, своїм власним коштом, видав великого формату (на 324 сторін) джерельну працю п.з.: „Полеві Духовники Української Галицької Армії", яка вийшла 1963 року у Вінніпегу.

Зі всіх капелянів (польових духовників), які мала у своїх рядах УГА, у кількості 38 осіб, залишився лише ще єдиний Мирон Кривуцький, який живе в манастирі оо. Василіян в Мондері, Алберта.

Світла пам'ять про вірного сина України і священика та щировідданого капеляна, польового духовника Української Галицької Армії, залишиться поміж його побратимами по зброї надовго.

Дмитро Микитюк
хор. УГА

З праці Військово-Історичного Музею УВАН

На останньому засіданні Музейної комісії Військово-Історичного Музею УВАН 30-го вересня ц.р. зроблено загальні підсумки з пророблеиної праці. Стверджено, що українська діяспорна спільнота заінтересована працею музею. Листування у справі експонатів музею приходить з таких країн як Аргентина, Бразилія, Австралія, Бельгія й інших. Дослідники потребують матеріялів до студій, а ще інші бажають порад, як їм влаштуватися з їхніми цінними військовими реліквіями. Напливуть до музею нові експонати, як також грошові пожертви. Деякі установи, як наприклад, Читальня „Просвіти" у Вінніпегу,згодилась уфундувати одну габльотку в сумі до двох тисяч долярів. Обіцяли моральну допомогу такі комбатантські організації, як Українська Стрілецька Громада, організації колишніх Вояків УПА та УД УНА. В часі вакацій переведено при допомозі студентського проєкту каталогізацію у відділі фотографій, в якому нараховується коло чотирьох тисяч світлин. Софія Мельник надіслала додаткові відзнаки до вже існуючої колекції полковника Андрія Мельника. „Пролог"з Ню Йорку запевнив, що забезпечить музей дублікатами зі своєї багатої збірки про Українську Повстанчу Армію. Є й інші цінні експонати, а серед них спомини та світлини учасника бою під Крутами, одчасно, ще живого вояка канадської армії та учасника Корейської війни.

З уваги на значне поширення музейних депозитів Музейна комісія вирішила приступити до побудови декількох нових габльоток і вітрин, ціна яких взагальному буде виносити понад 10,000 долярів. Зокрема, доцільно влаштувати окремі вітрини таких постатей як Головний Отаман Симон Петлюра, полковник Євген Коновалець, генерал Тарас Чупринка та інші. Вирішено в цій справі звернутися до українських меценатів та людей-патріотів, щоб допомогли в цій дії.

Всі зібрані пожертви будуть подані в „Музейних Вістях" та в українській пресі. Посвідчення пожертв можна прикладати до податкових зізнань. Слід згадати, що вся праця у музеї побудована на добровільній базі без матеріяльної винагороди Музейної комісії, як теж тих, які в майбутньому зголосяться до праці. Зараз ВІМА потребує кількох добровільців до каталогізування. Музей приміщується в Домі Комітету Українців Канади. Адреса: UVAN Historical Museum & Arcives,456 Main Str. Winnipeg R3B 1B6

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

Осіння Зустріч ТУІА

Під час Осінньої Зустрічі Товариства Українських Інженерів Америки у неділю, 10-го жовтня ц.р., на Союзівці відбувся широкорозголошуваний „вокатон".

Ціль вокатону полягала в тому, що інженери, добровільці-пішоходці, збирали на протязі чотирьох тижнів грошові дотації за пройдені милі, дохід з яких призначено на видавничі цілі Товариства-журнал „Вісті".

Надзвичайно приємним явищем було те, що Відділи ТУІА та члени-інженери дуже прихильно відгукнулися і масово спонзорували своїх пішоходців.

О год. першій по полудні в суботу з-під водограю Маяни вирушила група інженерів у кількості 13-ох відважних під проводом мгр Марії Гончаренко, члена Головної Управи та заступника голови ТУІА.

Поміж маршуючими були: д-р Ляриса Заїка, голова Відділу ТУІА у Філядельфії, інж. Станислав Берегулька, голова Відділу у Бостоні, уся родина інж. Базилевського (п'ять осіб), родина інж. Гаврилека, інж. Юрій Гончаренко та інж. Володимир Гнатківський.

Траса довжиною 15-км. проходила через мальовничі Кергонкські узгір'я і не була легка. По дорозі вокатонці були запрошені і вступили до гостинного хутора інж. Т.Зозулева (найліпшого спонзора) на коротку передишку.

Вокатон закінчився здобуттям гори Союзівка, де групу інженерів триюмфально вітали спонзори, дружини та діти.

„Махером" від першої помочі та офіцієзом був інж. Роман Волчук, що їхав автом в обида боки траси та пильнував, чи хтось із пішоходців змучений, чи потребує першу допомогу.

Вечері під час бенкету відповідальний за вокатон інж. Базилевський офіційно проголосив висліди вокатону та роздав нагороди. Інж. Гнатківський за зібрані 800 долярів дістав перше місце та флешку доброго вина „Шаблі". Інж. Юрій Гончаренко одержав друге місце за зібрання 600 долярів. Інж. Р.Гаврилек вийшов першим за дуже добрий стан (мабуть, тому, що не вступив до Зозуля). І так, вокатон завершився успішно.

Наш резервуар є повний .....

Знаючи, що багато родин які виїхали з Рудна та його околиць і мешкають в Америці, не бачилися майже сорок років, Ініціятивний Комітет постановив скликати З'їзд Рудна, Мшани та околиць.

На перше оголошення у „Свободі" відгукнулося біля 70 осіб, між ними, також проф. Василь Лев з НТШ, що очолює Регіональні Комісії Земляцтв. Ось саме околиці Львова, що все в історії цієї столиці Української П'ємонту були до певної міри людським, економічним, чи навіть політичним резервуаром очікують документального опису. Тут Рудно займає своє місце, і чи не найважливіше. Посол о. Трещаківський, парох Рудна, перший домагався поділу Галичини на Східну, українську, і Західню, польську. Як зареагував Відень, усім відомо. Згадаймо Е. Нагірного, засновника „Народної Торгівлі", чи цілу масу урядовців, ремісників, залізничників чи інтелігенцію, що працювали в місті цілий день, а вночі приїжджали домів. Не забудьмо згадати про щоденну доставу до міста сільських продуктів, без яких Львів був би нездібний жити. Це львівський резервуар

Монографію про Рудно написав О. Зелінський, використовуючи старі, писані не раз латиною документи. Цікаво, що вже в 1420 році були судові документи, де є згадка про Рудно. В новішій історії занотовано виїзд молоді до Українських Січових Стрільців, чи Галицької Армії. Під час Другої світової війни Рудно й інші околиці прилучено до так званого Великого Львова, що залишилось дотепер, коли з цього великого резервуару можна було спричинитись до заповнення „вакууму" (по виїзді поляків) нашим елементом.

Коли мова про з'їзд Рудна і його монографію, то Регіональна Комісія при НТШ дуже зацікавлена також і іншими місцевостями біля Львова, що очікують своїх з'їздів та документальних монографій.

З'їзд відбувся в днях 18-го 19-го та 20-го вересня ц. р. на „Верховині" в дуже милій атмосфері.

Р. О.